

disse, som jeg haaber ville vedblive at bestaa, saaledes som de ogsaa efter den nyeste juridiske Forsætter, der har behandlet dette Spørgsmaal, ere fremtraadte i meget rigorøs Form siden 1845. Det er altsaa mit Haab, at disse traditionelle Grundfættninger maa blive bevarede i samme Aand, indtil der kommer en ny Lov om Sammenlægning og Udtykning. Jeg urgerer det særligt ved den høitærede Ministers Forslag under Nr. 3, thi hvis dette Forslag skulde kunne faa en videre Anvendelse end den, som den høitærede Minister flere Gange har udtalt, at det tilsigtede, — nemlig at der derved skulde kun kunne aabnes Udgang til ved Sammenlægning at forandre ved Bøndergaardene, for derigjennem at rette uheldige Forhold fra Udflittninger — hvis dette Forslag skulde kunne faa en videre Anvendelse end denne, saa at det skulde kunne muliggjøre, at Gaarde, saasnart de vare solgte, uden videre skulde kunne sammenlægges med Hovedgaardene, saa vilde jeg være meget betænkelig ved det, men jeg stoler paa, at det Princip, som hidtil vistnok i Almindelighed er fulgt, nemlig at, naar Jordene er kendepligtige, gives der i Reglen ikke Bevilling til at sammenlægge dem med Hovedgaardene, ogsaa vil blive fulgt her for Fremtiden. Jeg udtaler det her ved denne Leilighed, uagtet jeg, som sagt, har stor Tillid til, at Indenrigsministeriet vil bevare den Tradition, som det saalænge har fulgt i disse Spørgsmaal, nærmest paa Grund af, at den nyeste juridiske Forsætter, som jeg ved dette Spørgsmaal før citerede, synes at være kommen til ganske andre og vistnok feilagtige Resultater med Hensyn til Retten til Sammenlægning af ældre Bønderjord. Det samme Forhold kommer frem ved Forslaget under Nr. 17, som den ærede Ordfører og jeg have stillet, idet det ikke er vor Mening med dette Forslag, at det skulde give Ret til uden videre at inddrage saadan fraskilt Gjørdselsstav eller Tørveflær, som Forslaget omtaler, uden Bevilling; men vi forudsatte, at de Krav om særlig Bevilling i denne Henseende, som hidtil ere gjorte, ogsaa maa vedblive for Fremtiden for alle Inddragelser under Hovedgaardene, og at altsaa saadanne fraskilte Dele kun vilde kunne bringes under Hovedgaarden ifølge en

under Hensyn til denne Lov modtagen Bevilling. Der er endelig endnu et Punkt, hvor jeg haaber, at Loven vil blive fulgt efter den strenge Ordlyd; det vedrører Forslaget under Nr. 1, hvor der staar, at den Tilladelse, som Jorddrotterne hidtil i Henhold til to ældre Forordninger have havt til at indtage Fæstevogt til Skovs Opelkning, fremtidig kun kan benyttes under en af de to i Forslaget nævnte nye Betingelser. Ved Ordet „benyttes“ haaber jeg tilstrækkeligt betegnet, at det er de ældre Forordninger med deres tidligere Betingelser, der fremtidig kun kunne benyttes tillige under en af de to nye Betingelser. Jeg haaber derimod, at det ikke, som sket er i tidligere Tid, vil blive overset ved fremtidige Tilfælde, at de Betingelser, som Forordn. af 1787 og 1805 fastsatte, nemlig, at der skal gives vedkommende Fæster, fra hvem Jorden tages, Erstatning i Penge eller anden Jord, og at der ved sliq. Nedlægning fremdeles skal oprettes Pligthuse, muligt ikke ere nøiagtigt opfyldte, men at Regjeringen nu vil betragte de gamle Betingelser som ligegyldende med de nye Betingelser, naar saadanne Bevillinger for Fremtiden gives, hvad jeg ikke kan tro. Andet end den høitærede Minister vil indrømme er en nødvendig Selvfølge af den her foreliggende Bestemmelse om fremtidig Benyttelse af de ældre Bestemmelser. Ved et andet Punkt, hvorved jeg ligeledes har Betænkelighed, om Ordene her i Bestemmelsen i og for sig sikkert kunne føre til det Resultat, vi ønske, stoler jeg dog paa, at det Uendingsforslag, som den høitærede Minister har stillet under Nr. 4, vil forebygge en Misforstaaelse, nemlig af den ærede Forslagsstillers oprindelige Ord, saaledes som de findes i Lovforslagets § 3. Vi staa i den nyere Tid ligeoverfor to forskjellige Ting, nemlig den ældre Fæstevogt — Fæstevogt paa evig Tid — og den yngre Fæstevogt efter Loven af 19de Febr. 1861, Fæstevogt paa 20 Aar. Nu er det aabenbart den ærede Forslagsstillers og den høitærede Ministers Mening, som det ogsaa fremgaar af Ministerens Forslag om fuld Frihed for Fæstevogt for enkelte betegnede Stykker, at, naar Fæstegodset ikke sælges, vedbliver det at være den stadige Fæste-